

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 18/06/2018 r.

Adam Bodnar

II.519.669.2016.KM

Pan

Prof. dr hab. Jacek Czaputowicz

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa

Uprzejmie informuję, iż w moim zainteresowaniu pozostaje sprawa p. M. P. – zatrzymanego pod zarzutem szpiegostwa, wobec którego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym.

Sprawa przeciwko p. M. P. w dniu 20. kwietnia 2018 r. wraz z aktem oskarżenia została skierowana do Sądu Okręgowego w Warszawie.

We wniosku skierowanym do mnie przez obrońcę oskarżonego przekazano mi informację o przedstawieniu przez pełnomocników oskarżonego p. M. P. jego sprawy Grupie roboczej ONZ ds. arbitralnego pozbawienia wolności, działającej przy urzędzie Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka ONZ.

W toku postępowanie Grupa zaprosiła do przedstawienia stanowiska Polski Rząd, który jednak pomimo przedłużenia terminu, nie ustosunkował się do zarzutów.

Nieprzedstawienie stanowiska przez Rząd spowodowało, że stosownie do pkt 15 i 16 Metodyki Pracy Grupy roboczej ds. arbitralnego pozbawienia wolności, Grupa ta w swojej opinii wydanej w przedmiotowej sprawie w dniu 29 kwietnia 2018 r. oparła się o posiadane informacje – dostarczone przez inicjujących postępowanie.

Po zbadaniu sprawy, w opinii nr 18/2018 (Poland) przyjętej w dniu 20 kwietnia 2018 r. Grupa stwierdziła, że tymczasowe aresztowanie p. M. P. miało charakter arbitralny. Uznała w szczególności, że podejrzany został pozbawiony wolności w związku z

korzystaniem ze swego prawa wolności wypowiedzi i pokojowych zgromadzeń. Ponadto Grupa stwierdziła, że nie do pogodzenia z międzynarodowymi standardami rzetelnego procesu są utrzymywanie tymczasowego aresztowania przez ponad 2 lata na podstawie tych samych okoliczności, ograniczenia w dostępie do akt sprawy nałożone na podejrzanego i jego obrońców, a także odmowa sprowadzenia podejrzanego na wszystkie rozprawy, które go dotyczyły. Zwróciła także uwagę na to, że od maja 2017 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie orzekał zarówno w przedmiocie dalszego stosowania tymczasowego aresztowania jak i jako sąd odwoławczy od decyzji w tym przedmiocie. Zdaniem Grupy sytuacja taka stanowi naruszenie art. 9 ust. 3 i 4 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych.

W swych konkluzjach, Grupa zaleciła natychmiastowe zwolnienie p. M. P. z aresztu, wypłacenie mu odszkodowania oraz niekierowanie sprawy do sądu, a także przeprowadzenie śledztwa dotyczącego okoliczności pozbawienia go wolności. Ponadto przekazała sprawę do specjalnego sprawozdawcy ds. ochrony wolności wypowiedzi, specjalnego sprawozdawcy ds. wolności zgromadzeń i specjalnego sprawozdawcy ds. niezależności sędziów i zawodów prawniczych. Grupa zapowiedziała monitorowanie zakresu spełnienia przez polskie organy jej rekomendacji, oczekując przedstawienia odpowiednich sprawozdań przez rząd Polski oraz pełnomocników podejrzanego w terminie 6 miesięcy.

Niezależnie od treści konkluzji Grupy Roboczej moje zaniepokojenie wzbudziło, że w sprawie dotyczącej tak istotnych praw i wolności obywatelskich władze polskie zaniechały współpracy z organami powołanymi do zbadania tej sprawy.

W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o przedstawienie przyczyn braku współdziałania ze strony Rządu oraz poinformowanie mnie o dalszych, a także projektowanych czynnościach związanych z pracami Grupy roboczej ONZ ds. arbitralnego pozbawienia wolności podejmowanych w sprawie p. M.P.